

N:o 267.

Af Herr Friherre **J. Koskull**: Om användande af den s. k. Längmanska testamentsfonden till anskaffande af fullt tidsenliga vapen.

Då Riksdagens medlemmar äro på samma gång bekymrade för den ekonomiska ställningen i Riket och fullkomligt inse nödvändigheten att kraftigt upprätthålla ett älskadt fosterlands trygghet och sjelfständighet i yttre afseende, så tror jag att väsendtlig lättnad i dessa afseenden kunde vinnas, då jag vördsamt vågar föreslå,

att Riksdagen för sin del behagade besluta att till anskaffande af fullt tidsenliga vapen använda den så kallade Längmanska testamentsfonden, och anhåller jag om vördsam remiss af denna min motion till vederbörligt Utskott.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Ivar Koskull.

N:o 268.

Af Herr **Magnus Svensson**: Derom att hälften af de årliga bränvinsminuterings- och bränvinsutskänkningsafgifterna måtte ingå till Riksbanken och användas till en lånefond för jordbrukare.

Det är en tyvärr alltför väl känd sak, att den Svenske jordbrukaren på de sednaste åren befunnit och fortfarande befinner sig i en ganska bekymmersam

ställning. Att vidlyftigt söka utreda orsakerna dertill, torde här vara öfverflödigt, då en hvar till någon del känner desamma, och dessutom utvägar till en verksam förbättring i det öfverklagade förhållandet ej derigenom lära kunna påvisas. Att afhjelpa detta missförhållande är emellertid af den yttersta vigt. Man har på sednare tiden här i landet gjort flerfaldiga försök till bildande af jordbruksbanker, hvilka alla förslag dock strandat emot den enda omständigheten, att penningar till bildande af dylika banker, med skyldighet att lemna jordbrukaren lån på längre tid och på billiga villkor, ej kunnat erhållas, enär kapitalegare funnit större fördel vid att på annat sätt använda sina penningar. Hade fonderna till dem deremot skolat bildas genom välvilliga sammanskott, utan afseende på den särskilda fördelen, så hade det hela blott varit en fattigvårdsfråga. De sa försök hafva således varit förgäfvne, och jordbrukaren är ännu för sina förlagsbehof inskränkt hufvudsakligen till de enskilda bankerna, hvilka helt naturligt föredraga lån på korta tider, tre à fyra månader. Härmed är jordbrukaren ej betjenad. Han får blott en gång om året skörda sin jord, och omsättningar af förlagslån på korta betalningsterminer blifva för honom i längden omöjliga. Emellertid måste något göras för att understödja landets modernäring, af hvars stärkande alla öfriga näringsgrenars bästa, ja hela samhällskroppens styrka och sundhet, beror, och omsorgen att utfinna de bästa utvägarne härtill bör vara ett af de väsendtligaste föremålen för Riksdagens allvarliga omtanke.

Jag tillåter mig derföre för Riksdagen föreslå följande enkla, men utan tvifvel praktiska utväg att, om också icke genast fullständigt afhjelpa, så dock i ej ringa mån minska jordbrukets betryck, nemligen,

att hälften af de årliga bränvinsminuterings- och utskänkningsafgifterna för hela Riket måtte till Riksbanken ingå och användas till bildande af en lånefond, afsedd att till jordbrukarne lemna amorteringslån på fem års tid, till högst sex procent ränta; samt att återstoden af ifrågavarande afgifter fördelas lika emellan städerna, hushållningssällskapen och landstingen.

Anhålles om remiss af denna motion till vederbörligt Utskott.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Magnus Svensson

från Skaraborgs län.